

Model pedagogic

**Tipologia activităților de predare
a limbilor străine
asistate de inteligența artificială**

Co-funded by
the European Union

Finanțat de Uniunea Europeană. Opiniile și punctele de vedere exprimate sunt, totuși, exclusiv ale autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat opiniile Uniunii Europene sau ale Fundației pentru Dezvoltarea Sistemului Educațional (FRSE). Nici Uniunea Europeană, nici FRSE nu pot fi trase la răspundere pentru acestea.

Proiect nr. 2025-1-PL01-KA220-SCH-000358392

Acest document a fost elaborat și distribuit în 2026 de către Consorțiul Proiectului AIDED în temeiul licenței Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY). Această licență permite reutilizatorilor:

- Partajarea - copierea și redistribuirea materialului în orice mediu sau format, în orice scop, inclusiv în scop comercial.
- Să adapteze – să remixeze, să transforme și să dezvolte materialul în orice scop, inclusiv în scop comercial.

Trebuie să menționați sursa în mod corespunzător, să furnizați un link către licență și să indicați dacă au fost făcute modificări. Puteți face acest lucru în orice mod rezonabil, dar nu într-un mod care să sugereze că licențiatorul vă susține pe dvs. sau utilizarea dvs.

Licențiatorul nu poate revoca aceste libertăți atâta timp cât respectați termenii licenței.

Toate linkurile din publicație au fost verificate ca fiind active în martie 2026.

Cuprins

Introducere.....	4
Asistența IA în dezvoltarea de conținut.....	5
Practicarea vorbirii și interacțiunea.....	14
Personalizare și accesibilitate.....	22
Feedback și evaluare.....	30
Cunoștințe despre IA și evaluare critică.....	41
Bibliografie.....	51

1 Introducere

Inteligența artificială influențează rapid multe domenii ale educației, inclusiv predarea limbilor străine în școli. Bazându-se pe cercetări anterioare privind progresele recente în utilizarea IA pentru predarea și învățarea limbilor străine, această publicație prezintă domeniile în care instrumentele de IA pot sprijini activitățile didactice. Aceste activități includ atât sarcini îndeplinite de profesori la pregătirea lecțiilor sau la evaluarea muncii elevilor, cât și activități desfășurate cu elevii în sala de clasă.

Scopul acestei lucrări este de a organiza aceste activități într-o tipologie care să poată servi drept model pedagogic pentru predarea limbilor străine asistată de IA, identificând unde este posibil un astfel de sprijin, menținând în același timp rolul central al profesorului.

Exemple concrete privind modul în care aceste strategii pot fi implementate în predarea limbilor străine bazată pe metoda task-based vor fi prezentate într-un ghid separat pentru profesori, care urmează acestei publicații, pentru a completa întregul cadru pedagogic dezvoltat în cadrul proiectului AIDED.

Am identificat cinci categorii majore de activități susținute de IA în predarea limbilor străine. Aceste activități se referă la cele patru competențe lingvistice de bază – citirea, ascultarea, scrierea și vorbirea – și acoperă următoarele domenii:

- Dezvoltarea conținutului de învățare
- Exersarea și interacțiunea
- Personalizare și accesibilitate
- Feedback și evaluare
- Cunoștințe de bază despre IA și evaluare critică

În fiecare categorie, prezentăm tipuri specifice de activități, avantajele potențiale ale utilizării instrumentelor de IA, limitările acestora în contextul educației școlare și strategii pentru abordarea acestor limitări. Scopul nu este de a recomanda instrumente specifice sau scenarii de predare gata pregătite,

ci de a identifica modalități prin care IA poate sprijini predarea limbilor străine în școli.

Modelul nostru pedagogic subliniază faptul că profesorii rămân în centrul procesului de predare și evaluare. Materialele generate de IA ar trebui tratate ca schițe sau prototipuri care necesită revizuire și adaptare din partea profesorului. Prin urmare, ne propunem să promovăm o abordare în care tehnologia amplifică pedagogia umană, în loc să o înlocuiască.

2 Asistența IA în dezvoltarea de conținut

Acest capitol detaliază modalități practice prin care inteligența artificială poate sprijini profesorii care lucrează cu metoda de predare bazate pe sarcini (task-based). Ne propunem să sugerăm tipuri de activități pe care profesorii le pot integra în mod realist în diferitele etape ale unui ciclu de învățare task-based. Activitățile propuse sunt grupate în jurul celor patru competențe lingvistice principale (citire, ascultare, scriere și vorbire), astfel încât profesorii să poată identifica cu ușurință unde se poate integra IA în practica lor de predare existentă în clasă. Pentru fiecare domeniu de competență, am abordat atât oportunitățile oferite de aceste instrumente de IA, cât și posibilele limitări pe care le aduc, împreună cu strategii simple care pot ajuta profesorii să le utilizeze în mod echitabil și eficient.

Generarea de texte de citit

Instrumentele de inteligență artificială pot fi incredibil de utile în generarea de texte pentru a sprijini profesorii în atingerea obiectivelor de învățare, în cadrul unei abordări bazate pe sarcini. Există mai mulți factori pe care un profesor trebuie să îi ia în considerare atunci când creează o sarcină pentru elevii săi, cum ar fi asigurarea faptului că pasajul de citit corespunde nivelului CECRL, menținerea focusului tematic, punerea în evidență a competenței comunicative și vizarea unui vocabular adecvat. Acest proces devine mai eficient când profesorii pot genera rapid aceste structuri cu ajutorul instrumentelor de IA, în

loc să caute texte potrivite online și să le adapteze manual.

De exemplu, atunci când planifică o lecție de tip TBLT, în care profesorul vizează citirea pentru a înțelege ideea principală, informații specifice și analiza structurii unei argumentații, acesta poate genera un text care include marcatori de discurs, subiect, vocabular specific și puncte de vedere echilibrate „pro și contra”, folosind instrumente generative de IA precum **ChatGPT**, **Gemini** sau **Microsoft 365 Copilot**. Aceste instrumente de IA pot economisi timp de pregătire pentru profesor, deoarece pot fi integrate progresiv în strategia de predare, evoluând în modele de adaptare flexibilă a planificării lecțiilor.

Acest tip de abordare consolidează nivelul de control pe care îl au profesorii asupra conținutului didactic sau asupra lungimii unui anumit text generat. În același timp, abordarea le oferă profesorilor posibilitatea de a regenera sau ajusta textele după cum este necesar. Este important de menționat, totuși, că aceste tipuri de texte pot duce la o lipsă de autenticitate sau pot genera informații neadevărate, generând informații nefactuale sau oferind statistici false. Profesorul trebuie să rafineze vocabularul și să verifice acuratețea datelor generate înainte de a utiliza textul în clasă, asigurându-se că textul final este adecvat pentru sarcina respectivă sau chiar adăugând un exemplu din viața reală sau un studiu de caz pentru a spori autenticitatea.

Un alt exemplu de utilizare eficientă a IA în sala de clasă este transformarea textelor în materiale structurate. După generarea textelor pentru sarcini (task-uri) pre, în timpul și post, activitate didactică folosind sisteme de IA precum GPT-urile sau Microsoft 365 Copilot, profesorii pot crea întrebări specifice de înțelegere, diverse exerciții de vocabular, rezumate sau chiar teme de discuție. Textele pot fi împărțite în fragmente mai ușor de gestionat, sau paragrafele pot fi amestecate pentru ca elevii să le potrivească ulterior. Alte instrumente de IA pot fi la fel de utile; de exemplu, **DeepL AI** poate oferi versiuni alternative pentru discuții de analiză critică sau comparații de traduceri de texte și sarcini de lectură pentru a evidenția contrastul.

Această abordare permite crearea unui conținut care se transformă într-o lecție completă și bine structurată. Profesorul poate genera întrebări de înțelegere generală și detaliată, precum și sarcini de introducere sau de discuție ulterioară, legate de tema textului. Acest proces este extrem de eficient din punct de vedere al timpului, conferă structură și coerență, iar sarcinile se aliniază la rezultatul învățării, deși întrebările generate de IA pot fi uneori superficiale și pot pune accentul pe o înțelegere la nivel superficial. Din acest motiv, profesorii trebuie să evalueze sarcinile elevilor, să revizuiască și să adapteze materialul generat și să se asigure că textele furnizate pentru lecție au profunzimea necesară pentru a ajuta elevii să-și pună la încercare abilitățile de gândire critică și să progreseze în competențele lingvistice.

Rolul IA	Generează sau adaptează texte aliniate la nivelurile CECRL, la tema abordată și la obiectivele sarcinilor didactice.
Beneficii pedagogice	Economisește timp de pregătire și facilitează ajustarea lungimii textului, a nivelului sau a vocabularului acestuia.
Limitări	Lipsa de autenticitate sau includerea de informații eronate.
Strategii pentru profesori	Verificați acuratețea, rafinați și ajustați vocabularul și întrebările pentru o mai bună înțelegere.
Instrumente posibile	ChatGPT, Gemini, Claude sau Microsoft 365 Copilot; DeepL, Google Translate pentru versiuni alternative ale textului; Perplexity sau Bing Chat pentru rezumate.

Îmbunătățirea materialelor audio pentru ascultare

În abordarea TBLT (task-based language teaching), profesorii se bazează în principal pe înregistrările audio din manual sau pe scripturile audio furnizate de

manual. Atunci când creează materiale pentru dezvoltarea abilităților de ascultare, profesorii pot folosi instrumente de IA pentru a genera conținut audio, care poate fi adaptat la obiectivele unei lecții. Ei pot crea scenarii scurte care includ limbaj funcțional și vocabular specific, folosind cele mai comune instrumente generative de IA, precum ChatGPT sau Gemini. Aceste scenarii pot fi transformate ulterior în fișiere audio, folosind instrumente de generare a vocii, precum **ElevenLabs**, unde se pot ajusta accentul, tonul și viteza fragmentului generat.

Aceste instrumente de IA ajută la crearea unui material de ascultare secvențial, în care profesorul poate include cu ușurință sarcini specifice TBLT, cum ar fi ascultarea pentru a înțelege ideea principală, informații specifice și identificarea limbajului funcțional adecvat, de exemplu, dezacordul politicos sau sugestiile. Funcționalitatea acestei abordări constă în permiterea unui control mai mare asupra ritmului, defalcării accentului și gestionării nivelului de dificultate.

Deși aceste instrumente sunt excelente în a ajuta profesorii să creeze sarcini autentice mai repede, fișierele audio generate de IA pot prezenta o lipsă de ezitare naturală, ton emoțional sau formulări stânjenitoare. Profesorii pot remedia această limitare modificând scriptul generat inițial pentru a include cuvinte de umplutură naturale sau pauze și asigurându-se că sarcina de ascultare este urmată de un joc de rol live, în care profesorul poate avea mai mult control asupra corectării.

Alte adaptări și utilizări moderne ale instrumentelor audio bazate pe IA includ simulări interactive de ascultare, în care profesorul poate proiecta scenarii în care elevii interacționează cu o aplicație de IA, precum **Suno**, unde pot crea cântece bazate pe vocabular și gramatică specifice. De asemenea, pot folosi aplicații audio de IA pentru a simula rezervarea unei cazări, participarea la un interviu simplu sau rezolvarea sarcinilor cotidiene în timp real cu instrumente de IA precum **Talkpal AI** sau **Langotalk**. Aceste instrumente permit integrarea

abilităților de ascultare cu cele de vorbire și încurajează producția spontană de limbaj în contexte din viața reală, fără a fi nevoie să se confrunte cu anxietatea unor posibile neînțelegeri. În acest fel, elevii pot repeta interacțiunea de mai multe ori pentru a-și îmbunătăți abilitățile și performanța generală.

Aceste tipuri de modele de învățare mixtă pot face parte și din temele pentru acasă, unde profesorii pot crea sarcini scurte de ascultare prin intermediul unor platforme precum **Duolingo** sau **Mondly**, ajutând elevii să devină mai independenți în utilizarea limbii și să-și pună la încercare capacitatea de pronunție și fluență.

Cu toate acestea, când vine vorba de utilizarea instrumentelor de IA audio, pot fi abordate unele limitări. Feedback-ul oferit de IA s-ar putea să nu surprindă întotdeauna nuanțele subtile ale limbajului și s-ar putea să nu fie întotdeauna adecvat în contextul dat. Din aceste motive, profesorii ar trebui să includă o etapă de reflecție după fiecare simulare, în care elevii să-și poată analiza răspunsurile și să identifice aspectele care necesită îmbunătățire.

Rolul IA	Generează scenarii de ascultare și le transformă în materiale audio personalizate.
Beneficii pedagogice	Controlul ritmului, al dificultății și al accentului pe limbajul funcțional.
Limitări	Controlul ritmului, al gradului de dificultate și al accentului pus pe limbajul funcțional.
Strategii pentru profesori	Ajustarea scenariilor, introducerea pauzelor naturale și completarea sarcinilor de ascultare cu exerciții practice și interacțiuni în timp real.

Instrumente posibile

Sisteme generative de IA (ChatGPT sau Gemini); EvenLabs pentru audio; **Talkpal AI** sau **Languatalk** pentru interacțiune, **Duolingo** sau **Mondly** pentru exerciții independente de ascultare.

Editarea și sprijinirea sarcinilor de scriere

Atunci când se ia în considerare integrarea IA, care poate fi de ajutor în task-urile de scriere, una dintre cele mai bune utilizări ale acestor instrumente poate fi generarea de materiale de revizuire structurate, clare și transparente. În loc să utilizeze instrumentele IA doar pentru a evalua sarcinile de scriere, profesorii pot integra aceste instrumente cerând elevilor să producă mai întâi un proiect în mod independent, iar apoi să analizeze utilizarea structurilor gramaticale și claritatea acestuia cu instrumente precum **Grammarly** sau **LanguageTool**. În final, elevii pot reflecta asupra variațiilor și corecțiilor înainte de a preda scrierile.

În acest fel, elevul devine mai autonom și mai responsabil pentru progresul acestei competențe lingvistice specifice. Un alt mare avantaj al acestei abordări este reducerea volumului de corectare și evaluare pe hârtie necesar din partea profesorului.

Cu toate acestea, deși aceste metode par a fi de succes pentru ambele părți, elevii pot fi tentați să accepte toate corecturile AI fără a le înțelege cu adevărat, sau pot petrece mult timp online în încercarea de a cerceta o corectură specifică și semnificația acesteia. Profesorii pot aborda această limitare cerând elevilor să explice tiparele de eroare din scrierea lor și oferind explicații detaliate și modele de corectare.

Un alt exemplu excelent al modului în care instrumentele AI GPT pot ajuta profesorii să genereze materiale de scriere autentice este, de exemplu, pregătirea elevilor pentru examenele internaționale. Modelele de IA Chat GPT, Gemini sau Microsoft 365 Copilot pot fi utilizate în pregătirea elevilor pentru redactarea unor eseuri argumentative corecte. În acest fel, profesorii pot

clarifica așteptările elevilor prin generarea de eseuri de exemplu și prezentarea de modele exacte, cerându-le elevilor să examineze tehnicile de introducere, dezvoltarea paragrafelor sau utilizarea corectă a conectorilor și a formulărilor. Punctul forte aici constă în transparență și în criteriile de evaluare vizibile și concrete. Cu toate acestea, textele generate ar putea părea excesiv de lustruite și nenaturale în formularea academică.

În acest caz, profesorii pot arăta atât punctele forte, cât și punctele slabe ale acestor modele generate și pot invita elevii la dezbatere, asigurându-se că aceștia înțeleg limitările și că le evită în mod conștient atunci când încep procesul propriu-zis de scriere.

Rolul IA	Editarea și analizarea gramaticii, coerenței și structurii după redactarea scrierilor.
Beneficii pedagogice	Îmbunătățește procesul de reflecție și reduce volumul de corecturi din partea profesorului.
Limitări	Tendința elevilor de a se baza prea mult pe corectarea automată.
Strategii ale profesorului	Solicitarea către elevi ca aceștia să explice corecturile și să-și compare schițele cu textele model.
Instrumente posibile	Grammarly, LanguageTool ; sisteme generative de IA - ChatGPT, Gemini, Microsoft 365 Copilot

Îmbunătățirea sarcinilor de exprimare orală

Când vine vorba de utilizarea instrumentelor de IA pentru a îmbunătăți abilitățile de vorbire ale elevilor, una dintre cele mai simple metode este să analizăm cât de eficiente sunt înregistrările monologurilor. Una dintre cele mai bune

modalități de a arăta progresul elevilor în ceea ce privește vorbirea este de a măsura această abilitate cu ajutorul unor înregistrări simple realizate de elevi în cadrul unor activități evaluate în timp, de exemplu, pe parcursul a două sau trei niveluri de progres. Când elevii sunt confrunțați cu propriile modele de exprimare orală anterioare, sunt întotdeauna surprinși să observe îmbunătățirea și utilitatea de a-și putea accesa munca de-a lungul timpului. O analiză a discursului înregistrat, însoțită de feedback privind pronunția, fluența sau greșelile lingvistice recurente, poate ajuta profesorii să identifice mai ușor punctele care necesită îmbunătățire și să îndrume elevii cu exerciții de exprimare orală mai bine orientate și adaptate.

Un mare progres în acest domeniu ar putea fi orice tip de sisteme generative de IA care pot oferi transcrierea discursului, cum ar fi Microsoft 365 Copilot, de exemplu, care poate ajuta acum elevii cu analiza indicatorilor de fluență, a tiparelor de ezitare sau a organizării generale a discursului. Acest lucru face ca întregul proces să fie măsurabil și destul de vizibil. Punctul forte aici constă în învățarea bazată pe reflexie și autoevaluarea; cu toate acestea, elevul își poate analiza excesiv discursul și poate dezvolta o anumită anxietate față de performanța perfectă. În acest context, profesorii ar trebui să ofere feedback de susținere și încurajare, mai degrabă decât să se concentreze pe detectarea erorilor, asigurându-se că elevul observă progresul în timp.

Folosind ChatGPT sau un sistem similar de IA generativă, profesorii pot genera conținut de pronunție specific, legat de vocabularul de care elevii au nevoie atunci când exersează diverse prezentări sau dezbateri. Elevii pot exersa acest vocabular și pronunția cu instrumente de IA precum ELSA Speak sau Gliglish înainte de a vorbi în direct. În acest fel, elevii primesc feedback imediat și pot exersa independent pronunția și fluența. Cu toate acestea, aceste instrumente se pot concentra în principal pe cuvinte izolate, mai degrabă decât pe tipare de vorbire conectate, iar profesorii ar trebui să combine exersarea cu IA cu repetiția în clasă și exerciții bazate pe fluență pentru a asigura integrarea.

Desigur, IA poate sprijini, de asemenea, generarea de întrebări pentru interviuri sau poate ajuta la scenarii simulate de vorbire. Elevii pot repeta și exersa cu platforme de conversație bazate pe IA, precum Talkpal AI sau Langotalk, având ocazia să experimenteze cu limba într-un mediu controlat. Această abordare este foarte utilă, deoarece încurajează exersarea repetată pentru a crește fluența; cu toate acestea, este posibil ca această metodă să nu creeze pe deplin imprevizibilitatea interacțiunii umane. Prin urmare, profesorii trebuie să se asigure că comunicarea între colegi rămâne punctul central al lecției.

Rolul IA	Analizează vorbirea înregistrată, sprijină exersarea pronunției și simularea sarcinilor de vorbire.
Beneficii pedagogice	Progresul vorbirii este măsurabil și permite exersarea repetată.
Limitări	Poate duce la o analiză excesivă și nu poate înlocui interacțiunea reală și autentică.
Strategii pentru profesori	Concentrați-vă pe progres, combinați exercițiile cu IA cu interacțiunea autentică și reflecția.
Instrumente posibile	Microsoft 365 Copilot, Whisper pentru transcriere; ELSA Speak, Gliglish pentru pronunție; Talkpal AI, Languatalk pentru simulare; Instrumente de IA generativă pentru crearea de prompturi.

2 Practicarea vorbirii și interacțiunea

Învățarea unei limbi străine nu înseamnă doar acumularea de vocabular, ci și capacitatea de a folosi limba în mod semnificativ și cu un scop precis în diferite situații de comunicare. Pentru mulți cursanți, unul dintre principalele obstacole este teama de a face greșeli, precum și oportunitățile limitate de a exersa limba în mod regulat. Inteligența artificială (IA) poate oferi un sprijin suplimentar în acest sens, permițând exersarea limbii independent de timp și loc.

Sistemele bazate pe IA pot crea un mediu în care cursanții exersează fără a fi supuși unei judecăți sociale imediate. Acest lucru poate contribui la reducerea anxietății și la încurajarea experimentării cu noi expresii sau modele de pronunție. Instrumentele contemporane sunt capabile să simuleze diverse contexte de comunicare, cum ar fi interviurile de angajare sau interacțiunile cotidiene cu furnizorii de servicii, oferind astfel oportunități diverse de exersare.

Unul dintre punctele forte cheie ale IA constă în capacitatea sa de a oferi feedback imediat și, într-o oarecare măsură, personalizat. Sistemele pot detecta modele de exprimare recurente și pot sugera exerciții suplimentare pe baza contribuției cursantului. Cu toate acestea, o astfel de interacțiune nu înlocuiește comunicarea cu persoane reale; mai degrabă, poate servi ca etapă pregătitoare sau de sprijin. Dezvoltarea vocabularului și creșterea încrederii dobândite prin exersarea susținută de IA pot facilita interacțiunea ulterioară cu colegii de clasă, profesorii sau alți interlocutori.

IA poate fi, prin urmare, înțeleasă ca un instrument pedagogic complementar care contribuie la o învățare a limbilor străine mai practică și mai continuă, păstrând în același timp rolul central al profesorului și al interacțiunii umane în procesul de învățare.

Scrierea colaborativă cu ajutorul IA

Scrierea colaborativă cu IA poate funcționa ca un mecanism de sprijin în învățarea contemporană a limbilor străine, în special în dezvoltarea competențelor de scriere. Aceasta nu trebuie înțeleasă ca generarea automată de text de către elevi, ci ca un proces structurat și ghidat în care IA poate ajuta fie elevii, fie profesorii la redactarea, revizuirea sau analizarea textelor scrise. Atunci când este încadrată pedagogic, o astfel de utilizare poate sprijini autonomia elevului, oferind un cadru de sprijin care ajută la clarificarea ideilor și la îmbunătățirea acurateții lingvistice.

În contextul clasei, este important să se facă distincția între două situații: elevii care utilizează IA ca parte a procesului de scriere și profesorii care utilizează IA pentru a genera sau adapta materiale de învățare. Atunci când elevii utilizează IA, rolul acesteia ar trebui să fie unul de sprijin și limitat, asigurându-se că scrierea independentă rămâne esențială pentru dezvoltarea competențelor. Atunci când profesorii utilizează IA, aceasta poate ajuta la diferențierea sarcinilor, reformularea textelor sau pregătirea de materiale adaptate la diferite niveluri de competență. În ambele cazuri, IA ar trebui să completeze efortul uman, nu să îl înlocuiască.

Utilizarea IA în sarcinile de scriere necesită o conștientizare critică. Conținutul generat de IA poate conține inexactități, prejudecăți sau simplificări excesive. Elevii au nevoie de îndrumare pentru a evalua rezultatele, a verifica fiabilitatea și a înțelege limitele sugestiilor automatizate. Conversația cu IA nu constituie o interacțiune socială și nu poate înlocui comunicarea cu persoane reale; prin urmare, sarcinile de scriere ar trebui să continue să acorde prioritate implicării umane semnificative. Rolul profesorului rămâne central în definirea sarcinilor, modelarea utilizării critice și clarificarea așteptărilor privind autorul și integritatea academică.

Scrierea asistată de IA poate fi, prin urmare, considerată un instrument pedagogic complementar care leagă practica lingvistică de competența

digitală. Instrumente precum ChatGPT, Gemini sau aplicațiile specializate de învățare a limbilor străine pot oferi asistență structurată, dar nu înlocuiesc creativitatea, gândirea critică sau judecata umană. Valoarea lor pedagogică depinde de o integrare atentă, de limite transparente și de accentul susținut pe dezvoltarea independentă a scrierii cursanților.

Rolul IA	Acționează ca editor, consilier și coautor.
Beneficii pedagogice	Se adaptează la nivelul individual, reduce stresul și susține autonomia cursantului
Limitări	Poate genera erori și prejudecăți; verificați întotdeauna din surse externe.
Strategii pentru profesori	Îndrumați elevii să evalueze în mod eficient și critic rezultatele IA.
Instrumente posibile	Sisteme de chatbot (ChatGPT, Gemini) și aplicații de tutoring (Langua, Gliglish).

Jocul de rol și comunicarea situațională

Jocul de rol și comunicarea situațională cu ajutorul inteligenței artificiale pot oferi oportunități suplimentare pentru exersarea structurată a limbii. Spre deosebire de dialogurile statice din manuale, sistemele de IA sunt capabile să genereze scenarii variate care necesită ca elevii să răspundă la solicitări în schimbare. Acest lucru poate sprijini dezvoltarea exprimării orale și scrise, încurajând elevii să formuleze răspunsuri în situații specifice contextului, cum

ar fi programările medicale, interviurile de angajare sau interacțiunile cu furnizorii de servicii.

Un potențial avantaj al jocului de rol mediat de IA este posibilitatea de a exersa fără evaluarea imediată a colegilor. Pentru unii cursanți, acest lucru poate reduce anxietatea de a vorbi și permite încercări repetate la sarcini dificile. Cu toate acestea, interacțiunea cu IA nu trebuie înțeleasă ca fiind echivalentă cu comunicarea socială reală. Ea poate funcționa ca practică pregătitoare, dar nu reproduce complexitatea deplină a interacțiunii umane.

Utilizarea pedagogică eficientă necesită o structurare atentă a sarcinilor de către profesor. Scenariile generate de IA depind de indicații clare și de obiective definite. În același timp, rezultatele IA pot include inexactități lingvistice sau răspunsuri inadecvate din punct de vedere cultural. Prin urmare, discuțiile ulterioare, verificarea și analiza critică rămân componente esențiale ale procesului de învățare.

Jocul de rol asistat de IA poate fi astfel considerat un instrument de practică suplimentar. Atunci când este integrat cu atenție, acesta poate sprijini dezvoltarea limbajului și consolidarea încrederii. Cu toate acestea, valoarea sa depinde de medierea critică, de limite clare și de accentul continuu pus pe interacțiunea umană în sala de clasă.

Rolul IA	Înlocuiește dialogurile statice din manuale, adaptându-se la nivelul cursantului.
Beneficii pedagogice	Exersarea fără presiune, cu provocări scalabile, reduce anxietatea la vorbire.

Limitări	Poate genera răspunsuri inexacte sau inadecvate; rezultatele trebuie verificate.
Strategii pentru profesori	Elaborați indicații clare privind rolurile și conduceți o reflecție post-activitate pentru a dezvolta gândirea critică.
Instrumente posibile	Sisteme de chatbot (ChatGPT, Gemini) și aplicații de tutoring (Langua, Gliglish).

Dezvoltarea abilităților de exprimare orală

Dezvoltarea abilităților de exprimare orală este unul dintre cele mai dinamice domenii ale învățării limbilor străine moderne, abordând o provocare de lungă durată: cum să oferiți fiecărui cursant suficiente oportunități de exersare individuală a vorbirii. În mediile tradiționale de învățare, exersarea orală este adesea limitată de constrângerile de timp sau de anxietatea cursanților de a vorbi în fața colegilor. Inteligența artificială (IA), însă, poate funcționa ca un partener de conversație suplimentar, permițând cursanților să exerseze pronunția, intonația și formarea propozițiilor în timp real. O astfel de interacțiune depășește repetiția mecanică, deoarece sistemele de IA pot analiza contribuția cursantului și pot oferi feedback imediat cu privire la gramatică și pronunție.

Unul dintre principalele beneficii pedagogice constă în potențialul de personalizare a procesului de învățare în funcție de nevoile individuale. Dacă un cursant se confruntă cu dificultăți legate de anumite foneme sau aspecte ale ritmului, instrumentele bazate pe IA pot fi ajustate pentru a viza aceste domenii, oferind exerciții cu un grad de dificultate adecvat. Acest lucru susține învățarea incluzivă, deoarece chiar și cursanții cu un nivel inițial scăzut de competență pot exersa vorbirea într-un mediu fără presiune. Interacțiunea verbală regulată

ajută la consolidarea vocabularului și sprijină trecerea de la cunoașterea pasivă la utilizarea activă a limbii, ceea ce este esențial pentru dezvoltarea fluenței.

Cu toate acestea, utilizarea IA în dezvoltarea exprimării orale implică și anumite limitări pe care profesorii trebuie să le ia în considerare. Deși sistemele actuale sunt foarte avansate, ocazional, ele pot interpreta greșit pronunția sau pot oferi răspunsuri inexacte din punct de vedere lingvistic sau cultural. În unele cazuri, sistemele de IA pot genera, de asemenea, feedback înșelător dacă solicitările nu sunt clare. Prin urmare, rolul profesorului rămâne crucial în cultivarea conștiinței critice și în îndrumarea cursanților în evaluarea răspunsurilor generate de IA. Elevii ar trebui încurajați să reflecteze asupra exprimării lor orale și să o compare cu modele lingvistice fiabile sau surse autentice.

În concluzie, dezvoltarea exprimării orale susținută de IA poate ajuta la reducerea decalajului dintre învățarea în clasă și comunicarea din viața reală. Aceasta le permite cursanților să-și consolideze încrederea și să se pregătească pentru interacțiunea cu alți vorbitori. Instrumente precum Langua sau Gliglish, concepute pentru exersarea vorbirii, pot oferi un sprijin structurat; cu toate acestea, ele nu înlocuiesc comunicarea umană semnificativă. În schimb, IA servește ca un instrument complementar care îi sprijină pe cursanți în dezvoltarea competențelor necesare pentru o interacțiune eficientă în lumea reală.

Rolul IA	Oferă feedback în timp real cu privire la pronunție și fluență, fără limite de timp.
Beneficii pedagogice	Exersarea personalizată într-un mediu fără presiune reduce anxietatea legată de vorbire.

Limitări	Poate interpreta greșit erorile sau poate omite nuanțele culturale; verificarea critică este esențială.
Strategii pentru profesori	Încurajați elevii să compare feedback-ul oferit de IA cu surse autentice și să reflecteze critic.
Instrumente posibile	Sisteme de chatbot (ChatGPT, Gemini) și aplicații de tutoring (Langua, Gliglish).

Reflecție și autoreglare cu sprijinul IA

Reflecția și autoreglarea cu sprijinul IA reprezintă un nivel profund al procesului de învățare care ajută elevul să treacă de la statutul de receptor pasiv de informații la cel de elev conștient și cu gândire strategică. Acest subiect se concentrează asupra modului în care IA poate sprijini elevul în monitorizarea, evaluarea și ajustarea procesului său de învățare. În învățarea tradițională, elevilor le lipsește adesea timpul necesar pentru a reflecta asupra punctelor forte și a punctelor slabe, dar IA poate oferi o reflecție personalizată imediat după finalizarea unei sarcini. IA nu oferă doar răspunsurile corecte, ci îl ajută pe elev să înțeleagă de ce a apărut o anumită eroare și cum să o evite pe viitor, favorizând astfel o învățare mai profundă și metacogniția.

Unul dintre principalele beneficii pedagogice este capacitatea IA de a acționa ca un interlocutor critic care pune întrebări orientative. De exemplu, după o sarcină de scriere sau un joc de rol, cursantul poate cere IA să-i analizeze progresul în comparație cu performanțele anterioare. Aceasta susține implicarea, oferind fiecărui elev oportunitatea de a primi feedback individualizat, adaptat obiectivelor sale specifice. IA poate evidenția tiparele repetitive în utilizarea limbii de către cursant, ajutându-l să-și stabilească

obiective noi și realizabile. O astfel de autoreglare este esențială pentru succesul învățării unei limbi străine pe termen lung, deoarece sporește motivația cursantului și simțul responsabilității față de propriile rezultate.

În același timp, autoanaliza cu ajutorul IA este însoțită de anumite limitări, dintre care cea mai importantă este necesitatea controlului uman. Feedback-ul oferit de IA poate fi rapid, dar poate include și prejudecăți interne sau „halucinații” în care sistemul interpretează greșit intenția cursantului. Cursantul trebuie să fie suficient de conștient pentru a nu avea încredere oarbă în critica IA, ci să o compare cu intuiția sa și cu instrucțiunile date de profesor. Rolul profesorului în acest proces este de a-i învăța pe elevi abilitățile de corectare și verificare a faptelor, astfel încât aceștia să poată distinge sfaturile constructive de erorile tehnice. Pe lângă competențele lingvistice, acest lucru dezvoltă și o alfabetizare digitală mai amplă.

În concluzie, autoanaliza și autoreglarea cu ajutorul inteligenței artificiale reprezintă o punte care leagă tehnologia de mintea umană. Folosind instrumente precum ChatGPT, Gemini sau platforme dedicate învățării limbilor străine, cursanții își pot crea un jurnal de dezvoltare personală. O sesiune de reflecție asistată de IA face învățarea transparentă și măsurabilă, oferind cursantului o imagine de ansamblu clară asupra parcursului său și a pașilor necesari pentru a avansa. Este un ciclu de dezvoltare continuă în care tehnologia sprijină cursantul nu numai în îmbunătățirea competențelor lingvistice, ci și în îmbunătățirea capacității sale de autogestionare.

Rolul IA	Oferă feedback imediat cu privire la erori și cauzele acestora, transformând cursanții pasivi în cursanți strategici.
Beneficii pedagogice	Evidențiază tiparele de utilizare a limbii și pune întrebări orientative pentru a ajuta cursanții să-și stabilească obiective individuale.

Limitări	IA poate interpreta greșit intențiile sau poate genera informații eronate; nu te baza niciodată orbește pe feedback-ul ei.
Strategii pentru profesori	Învățați elevii să verifice faptele și să distingă feedback-ul util al IA de erorile tehnice.
Instrumente posibile	Sisteme de chatbot (ChatGPT, Gemini) și aplicații de meditații (Langua, Gliglish).

3 Personalizare și accesibilitate

Unul dintre punctele forte ale instrumentelor de IA este capacitatea lor de a oferi rapid feedback personalizat și exerciții adaptate pentru a corespunde nevoilor specifice ale elevilor. Deși nu poate înlocui abordarea individuală și legăturile personale, IA poate facilita producția de materiale de învățare.

Este important de menționat că, deși IA poate fi utilizată pentru a oferi adaptări specifice, nu tot conținutul generat de IA este inclusiv prin natura sa.

Instrumentele generative produc conținut pe baza celor mai populare exemple de pe internet, care nu sunt întotdeauna adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități sau cu tulburări specifice de învățare. Mai mult, chatbot-urile, precum ChatGPT sau Gemini, au tendința de a genera fragmente de text complicate, folosind un vocabular avansat. Profesorii trebuie în continuare să cunoască regulile creării de conținut incluziv și să analizeze critic materialele generate automat pentru a putea identifica problemele și a le corecta. Cheia succesului în lucrul cu instrumentele de IA este corectarea atentă.

În acest capitol, vom prezenta câteva dintre modalitățile tipice în care IA poate fi utilizată pentru o experiență de învățare personalizată. Aceasta include pregătirea exercițiilor, verificarea accesibilității acestora sau colaborarea cu elevul pentru a identifica și corecta greșelile tipice ale acestuia.

Simplificarea sau extinderea textelor

Materialele scrise se numără printre cele mai de bază instrumente în predarea limbilor străine. Cu toate acestea, alegerea textului potrivit pentru nivelul elevului poate fi o provocare, mai ales în grupuri mari și diverse. Elevii proveniți din medii privilegiate au adesea o expunere suplimentară prin capitalul cultural, creând o diferență de învățare în clasă. În același timp, elevii cu dificultăți de învățare pot fi ușor lăsați în urmă dacă nu primesc o atenție suplimentară.

Un text analizat în clasă ar trebui să aibă un nivel suficient de provocare pentru ca elevii să învețe din el, dar totuși ușor de înțeles. Instrumentele de IA pot fi utilizate pentru a simplifica textul pentru elevii cu dificultăți sau pentru a-l extinde pentru cei cu abilități ridicate de citire. În acest fel, un text similar poate exista la diferite niveluri de dificultate. Deoarece toți elevii primesc același conținut, doar cu mici modificări de stil, discuția comună în clasă este încă posibilă. Elevii cu dificultăți nu sunt marginalizați și pot participa în continuare la lecție.

Textele adaptate pot fi utile nu numai pentru elevii cu un nivel mai scăzut de limbă, ci și pentru cei cu dislexie. Dificultățile de citire și scriere îngreunează progresul unor elevi, chiar dacă aceștia au abilități de comunicare ridicate în limba pe care o învață. Furnizarea de texte adaptate este una dintre modalitățile prin care profesorii pot contribui la atenuarea unor astfel de dificultăți.

Pe lângă simpla îmbunătățire a lizibilității, IA poate adapta și mai mult materialele prin convertirea lor în diferite formate. Pentru elevii cu dislexie sau cu niveluri de competență mai scăzute, textele simplificate pot fi combinate cu instrumente de text-în-vorbire sau de vorbire-în-text. Acest lucru oferă resurse

de învățare multimodale, permițând unui elev să citească și să asculte simultan pentru a-și îmbunătăți pronunția și înțelegerea.

În acest context, este util să se facă distincția între diferite tipuri de instrumente de IA. Sistemele generale bazate pe chatbot (cum ar fi ChatGPT, Gemini, Claude sau Microsoft Copilot) pot sprijini profesorii în adaptarea textelor, reformularea pasajelor sau generarea de versiuni simplificate adaptate la diferite niveluri de competență. În schimb, aplicațiile specializate pentru învățarea limbilor străine (cum ar fi Langua sau Gliglish) sunt concepute în primul rând pentru a sprijini exersarea vorbirii și dezvoltarea pronunției, integrând adesea funcții de text-to-speech sau de dialog interactiv. Rolul lor în adaptarea textelor este, prin urmare, indirect, funcționând mai degrabă ca instrumente complementare în cadrul unei strategii pedagogice mai largi, decât ca generatoare principale de materiale.

Rolul IA	Simplificarea textului	Extinderea textului
Beneficii pedagogice	Permite elevilor cu abilități reduse de citire să participe la lecție.	Permite elevilor cu abilități de citire avansate să continue să învețe.
Limitări	Părtinire inerentă: Textul generat de IA necesită corectură pentru a asigura un limbaj și un design incluziv	Halucinații: textul generat de IA poate include informații false.
Strategii pentru profesori	Solicitări precise: Includeți cerințele de accesibilitate în instrucțiuni. Corectarea: Verificarea problemelor de accesibilitate.	Verificarea faptelor: Informațiile furnizate de instrumentele de IA trebuie verificate cu surse externe.

**Instrumente
posibile de utilizat**

IA generativă: ChatGPT,
Gemini.

IA generativă: ChatGPT,
Gemini.

Identificarea și corectarea celor mai frecvente greșeli

Un aspect important al muncii personalizate cu un elev este identificarea celor mai frecvente greșeli ale acestuia. Pentru ca elevul să continue să învețe și să se dezvolte, este esențial să se acorde o atenție specială domeniilor cu care se confruntă, altfel va continua să repete aceleași erori.

Din păcate, școlile nu oferă suficient feedback personalizat. Mai mult, de multe ori trec săptămâni până când elevul primește lucrarea corectată. Între timp, erorile repetate se consolidează și devin obiceiuri.

Un punct forte important al instrumentelor de IA este capacitatea lor nu numai de a corecta imediat greșelile și de a identifica domeniile problematice, ci și de a oferi exerciții bazate pe acestea. Platforme precum Duolingo utilizează o abordare etapizată, ceea ce înseamnă că elevii revizuiesc conceptele în contexte din ce în ce mai dificile pe măsură ce avansează la niveluri superioare. Aceste sisteme urmăresc cunoștințele elevilor pentru a evalua dacă au stăpânit un concept specific înainte de a le permite să treacă mai departe. Această logică asigură că erorile fundamentale sunt corectate prin încercări și evaluări repetate înainte ca elevul să fie expus la materiale mai complexe. Unele instrumente educaționale pot crea, de asemenea, seturi de exerciții bazate pe greșelile anterioare.

Deși repetarea simplă nu este întotdeauna cea mai bună metodă de învățare, această strategie este utilă pentru combaterea tipurilor de erori plictisitoare, în special în ceea ce privește ortografia sau gramatica simplă. Important este ca profesorul să rămână atent și să observe când greșelile depășesc limitele obiceiurilor proaste sau ale neatenției. Atunci când elevii nu înțeleg regulile, au

adesea nevoie de explicații personalizate, pe care instrumentele de IA le pot oferi doar într-o anumită măsură.

În ciuda numeroaselor sale puncte forte, instrumentele de IA pentru identificarea erorilor au și limitări. Ele pot recunoaște că un cuvânt este greșit fără a putea explica „de ce” într-un mod care să rezoneze cu stilul personal de învățare al elevului. Profesorii umani rămân esențiali pentru a oferi sprijin emoțional, context cultural și explicații nuanțate pentru reguli complexe pe care IA le-ar putea corecta doar superficial.

Rolul IA	Gestionarea greșelilor: identificarea și corectarea imediată a greșelilor și oferirea de exerciții specifice.
Beneficii pedagogice	Feedback imediat: Previne consolidarea obiceiurilor lingvistice greșite care apar în cazul întârzierilor îndelungate în oferirea feedback-ului.
Limitări	Lacune de nuanțe: Capacitate limitată de a reproduce contextul cultural sau de a explica „de ce”-ul din spatele regulilor complexe.
Strategii ale profesorului	Analiză critică: Verificați conținutul generat de IA pentru a identifica și corecta problemele legate de includere sau erorile recurente.
Instrumente posibile	Aplicații de învățare: Duolingo, ELSA Speak.

Generarea de exerciții personalizate

În mod ideal, exercițiile ar trebui să corespundă nu numai cu programa școlară și cu aspectele pe care elevul trebuie să le îmbunătățească, ci și cu interesele și nevoile acestuia. Instrumentele de IA pot ajuta într-o anumită măsură la acest lucru, generând exerciții pe o temă specifică. În timp ce programa școlară tradițională se concentrează adesea pe scenarii universale, IA permite:

- **Flexibilitate contextuală:** IA poate simula scenarii din viața reală relevante pentru domeniul specific al unui cursant, cum ar fi interacțiunile sociale sau călătoriile, asigurându-se că elevii dobândesc un vocabular practic legat de viața lor reală.
- **Învățare tematică:** Aplicațiile educaționale organizează competențele în jurul unor teme specifice (de exemplu, călătoriile), dar instrumentele generative de IA, precum ChatGPT sau Gemini, pot extinde acest lucru prin generarea de subiecte personalizate pentru jocuri de rol care corespund intereselor specifice ale elevului.
- **Scenarii imersive:** Aplicații specializate precum Langua și Gliglish oferă moduri variate de joc de rol, cum ar fi „Într-un taxi” sau „La un restaurant”, care pot fi adaptate la cerințele utilizatorului. Unele dintre ele permit chiar scenarii extrem de specifice, cum ar fi exersarea unui interviu de angajare pentru un magician.

Abilități similare pot fi perfecționate folosind contexte și formate diferite. De exemplu, atunci când se exersează dialoguri tipice într-un magazin, caietele de exerciții oferă de obicei scenarii într-un magazin alimentar, ca fiind cele mai universale, dar nu este nicio problemă în generarea de exerciții despre alte tipuri de magazine. De exemplu, un elev interesat de muzică poate exersa dialoguri într-un magazin de chitare, iar un elev interesat de artă poate avea același dialog într-un magazin cu materiale de artă. Acest lucru face exercițiul mai interesant pentru elevi și îi ajută să învețe cuvinte specifice legate de hobby-urile lor, pe lângă vocabularul propus de programa școlară.

Chatbot-urile și asistenții de conversație AI pot interpreta diferite personaje în funcție de solicitarea pe care o primesc. De asemenea, își pot adapta stilul de vorbire, de exemplu, făcându-l mai puțin formal sau folosind regionalisme. Aceste funcții pot fi utilizate pentru a conduce dialoguri cu personaje care sunt interesante pentru elev. Unele dintre instrumente permit, de asemenea, ajustarea tonului conversației, adică amuzant, serios sau neutru.

Se pot realiza exerciții de orice fel, ținând cont de caracteristicile și nevoile elevului. Atunci când se exersează o structură gramaticală, instrumentele de IA pot oferi exemple personalizate. Propozițiile de completat ca parte a unui exercițiu pot fi legate de interesele elevilor. În mod similar, scenariile exercițiilor de citire și ascultare pot fi plasate într-un context familiar elevului.

Rolul IA	Generarea de exerciții: Crearea de sarcini flexibile din punct de vedere contextual și jocuri de rol bazate pe interese specifice.
Beneficii pedagogice	Implicarea elevilor: motivație ridicată prin exerciții legate de hobby-urile personale (de exemplu, muzică, artă).
Limitări	Impersonalitate: IA nu poate înlocui legătura personală sau abordarea individuală a unui profesor uman.
Strategii ale profesorului	Atenție umană: Oferiți sprijin emoțional și explicații culturale.
Instrumente posibile de utilizat	Boti specializați: MemBot de la Memrise, Talkpal AI, Langotalk

Verificarea accesibilității și a incluziunii

Materialele de învățare trebuie să fie accesibile, ceea ce înseamnă că trebuie să poată fi utilizate de elevii dislexici și de cei cu dizabilități fizice, cum ar fi vederea slabă sau daltonismul. În ceea ce privește materialele scrise, accesibilitatea ține de conținut, stil și formulare, dar și de formatare.

Verificarea accesibilității textului include, de obicei, compararea acestuia cu standardele oficiale, cum ar fi WCAG (Web Content Accessibility Guidelines). Instrumentele de verificare a accesibilității bazate pe IA pot fi utilizate pentru a detecta potențiale probleme și pentru a oferi instrucțiuni privind modul de remediere a acestora. Automatizarea reduce semnificativ cerințele de pregătire, permițând profesorilor să transforme un singur material sursă complex în mai multe versiuni accesibile, adaptate diverselor niveluri de competență și nevoilor de accesibilitate dintr-o singură clasă.

Dincolo de problemele legate de formatare și formulare, instrumentele automate de verificare a accesibilității pot identifica problemele legate de codul din spatele unui document digital și pot propune modificări pentru a facilita navigarea prin materialele de învățare cu ajutorul unui cititor de ecran. Acest lucru permite profesorilor să remedieze problemele tehnice pe care, în mod normal, nu le-ar observa.

Unele dintre cele mai bune instrumente de verificare a accesibilității includ instrucțiuni privind modificările necesare și sunt concepute pentru a oferi utilizatorului îndrumare, mai degrabă decât pentru a efectua corecturile în locul acestuia. Datorită acestui fapt, profesorul poate, de asemenea, să învețe despre bunele practici în crearea de materiale digitale și, în timp, poate crea conținut mai incluziv, chiar și fără corecturile automate.

Rolul IA

Verificarea accesibilității: detectarea problemelor tehnice din materialele digitale folosind standarde oficiale.

Beneficii pedagogice	Incluziune: Sprijină elevii cu dislexie sau dizabilități fizice (vedere slabă) prin formatare adaptată.
Limitări	Bariere tehnice: Fișierele digitale (cum ar fi PDF-urile) pot rămâne dificil de accesat pentru cititoarele de ecran fără remedieri tehnice manuale.
Strategii pentru profesori	Automatizarea sarcinilor: Utilizați IA pentru adaptările tehnice care consumă mult timp, pentru a vă concentra mai mult pe „atingerea umană”.
Instrumente posibile	Verificatori: verificatori de accesibilitate bazate pe IA, precum Equally AI, PAC 2026, Accessibility Checker

4 Feedback și evaluare

Feedback-ul și evaluarea sunt componente esențiale ale predării limbilor străine. Acestea determină modul în care este monitorizat procesul de învățare, modul în care este interpretat progresul și modul în care sunt luate deciziile privind notarea. În predarea școlară, evaluarea trebuie să echilibreze judecata pedagogică individuală cu transparența, corectitudinea și alinierea la standardele curriculare. Acest lucru reprezintă o provocare în contextul în care profesorii se confruntă cu cerințe tot mai mari legate de documentare, comparabilitate și responsabilitate, adesea sub constrângeri semnificative de timp.

Inteligența artificială poate sprijini profesorii pe tot parcursul procesului de evaluare. IA nu ar trebui să acționeze ca un evaluator autonom, ci ca un instrument de sprijin în luarea deciziilor, care ajută la identificarea tiparelor în

lucrările elevilor și la corelarea notelor cu criteriile alese. Judecata pedagogică, cunoașterea elevilor și luarea deciziilor finale rămân în permanență în sarcina profesorului.

Acest capitol analizează sprijinul oferit de IA în evaluare prin patru faze interconectate: diagnosticarea temelor elevilor, furnizarea de feedback revizuit elevilor, proiectarea sarcinilor de evaluare și sprijinirea notării lucrărilor elevilor. Aceste activități reflectă ciclul de evaluare în învățământul școlar de limbi străine: de la analiza performanței elevilor, prin feedback formativ, până la evaluarea sumativă.

Diagnosticarea temelor elevilor

Diagnosticarea lucrărilor elevilor este primul pas întreprins de profesor în procesul de evaluare. Înainte de a oferi feedback, profesorii trebuie să înțeleagă natura dificultăților cu care se confruntă elevii și să identifice greșelile recurente. Inteligența artificială poate sprijini acest proces prin analizarea eseurilor sau a textelor mai scurte trimise și prin furnizarea unei analize de diagnostic. Acest diagnostic poate viza tiparele lingvistice recurente, erorile gramaticale sau lexicale frecvente, îndeplinirea sarcinilor, coerența sau capacitatea generală de comunicare. Scopul unei astfel de analize asistate de IA nu este de a evalua direct elevii, ci de a sprijini profesorii în înțelegerea performanțelor acestora într-un mod mai sistematic.

În cadrul predării limbilor străine orientate spre comunicare și îndeplinirea sarcinilor, se așteaptă ca elevii să utilizeze limba în mod semnificativ și în context. Acest lucru conferă o importanță deosebită activității de diagnosticare, întrucât profesorii trebuie să evalueze nu doar acuratețea lingvistică, ci și eficacitatea comunicativă. Cu toate acestea, profesorii din școli lucrează adesea cu grupuri eterogene și dispun de timp limitat pentru o analiză calitativă detaliată a contribuției fiecărui elev. Instrumentele bazate pe inteligență

artificială (IA) pot contribui la rezolvarea acestei provocări atât la nivel individual, cât și la nivel de clasă.

Instrumente precum Claude sau ChatGPT pot fi solicitate să analizeze texte anonimizate și să identifice probleme recurente legate de utilizarea limbii sau îndeplinirea sarcinilor. Platformele de sprijin pentru scriere, precum Grammarly sau Turnitin, pot ajuta la identificarea tiparelor în mai multe lucrări trimise (de exemplu, eseurile elevilor). În mediile de învățare online, precum Google Classroom, funcțiile de rezumare pot ajuta profesorii să identifice tendințele comune în răspunsurile elevilor. Astfel de instrumente permit profesorilor să detecteze tipare care ar putea rămâne neobservate atunci când citesc textele izolat.

Diagnosticul asistat de IA consolidează în primul rând evaluarea formativă. De exemplu, dacă analiza relevă probleme recurente legate de utilizarea timpurilor verbale sau de un vocabular limitat, profesorii pot planifica activități de revizuire specifice. Dacă elevii înțeleg în mod constant greșit instrucțiunile sarcinilor, acest lucru poate indica necesitatea unor explicații mai clare. În acest fel, diagnosticul asistat de IA contribuie la o predare mai receptivă.

În același timp, diagnosticul bazat pe IA are limitări clare. Sistemele automatizate tind să acorde prioritate caracteristicilor ușor de detectat, precum gramatica sau ortografia, în timp ce aspectelor mai profunde ale utilizării limbajului, precum calitatea argumentării sau creativitatea, li se poate acorda mai puțină atenție. Acestea generează interpretări probabilistice și pot interpreta greșit intenția elevului, în special la niveluri de competență mai scăzute. Analiza de diagnosticare bazată pe IA trebuie, prin urmare, tratată ca fiind provizorie și interpretată critic.

Protecția datelor și considerentele etice sunt, de asemenea, esențiale. Atunci când utilizează instrumente externe de IA, profesorii trebuie să se asigure că respectă liniile directoare ale școlii și reglementările relevante. Versiunile

sistemelor de IA specifice educației ar trebui să fie preferate în locul interfețelor publice deschise.

Rolul IA	Analizează producțiile elevilor pentru a identifica tiparele lingvistice recurente, erorile frecvente, problemele legate de îndeplinirea sarcinilor și performanța generală.
Beneficii pedagogice	Detectează tipare în mai multe sarcini la nivel individual și de clasă. Oferă feedback specific și activități de urmărire.
Limitări	Tinde să acorde prioritate caracteristicilor lingvistice ușor de detectat. Poate interpreta greșit intenția elevului sau erorile acestuia. Necesită o gestionare atentă a datelor elevilor.
Strategii pentru profesori	Tratează rezultatele AI doar ca sugestii analitice. Combină informațiile furnizate de AI cu observațiile din sala de clasă. Utilizează AI specific pentru educație, acolo unde este posibil. Utilizează rezultatele diagnostice doar ca suport pentru evaluare.
Instrumente posibile	Claude, ChatGPT (utilizat sub licență edu), Grammarly, Turnitin Draft Coach, Google Classroom cu Gemini

Furnizarea de feedback revizuit elevilor

Instrumentele de IA pot genera comentarii preliminare de feedback cu privire la lucrările elevilor pe baza unor criterii pedagogice predefinite în descriptorii de sarcini sau în rubricile de evaluare. IA procesează rezultatele elevilor și propune formulări de feedback care abordează aspecte relevante, de exemplu:

- îndeplinirea sarcinii,
- acuratețea lingvistică,
- gama de vocabular,
- coerența textuală sau eficacitatea comunicativă.

Aceste comentarii nu sunt transmise direct elevilor fără a fi revizuite. În schimb, ele funcționează ca formulări preliminare pe care profesorul le revizuieste, le editează, le contextualizează și, acolo unde este necesar, le reformulează înainte de a le împărtăși elevilor.

În învățământul școlar de limbi străine, redactarea feedback-ului este o activitate care necesită mult timp, dar care este esențială din punct de vedere pedagogic. Un feedback eficient necesită alinierea la obiectivele curriculare, sensibilitate față de dezvoltarea elevilor și claritate în limbaj. Redactarea asistată de IA poate reduce sarcina rutinieră de a compune comentarii repetitive sau similare, permițând astfel profesorilor să se concentreze mai mult pe conținutul lucrărilor elevilor.

Un avantaj pedagogic cheie al feedback-ului asistat de IA constă în eficiență combinată cu alinierea la criterii. Atunci când IA este solicitată folosind rubrici clar definite, aceasta poate genera comentarii care corespund criteriilor de evaluare convenite. Acest lucru susține transparența în feedback și consolidează coerența între obiectivele de învățare, instruire și evaluare.

Un alt avantaj este sprijinul lingvistic. IA poate ajuta la formularea feedback-ului într-un limbaj clar, dar numai atunci când i se cere acest lucru în mod direct. În majoritatea scenariilor, textul generat de IA este de fapt mai complicat decât textul scris de om. Acest lucru ar trebui luat în considerare în contextele de limbă străină, unde feedback-ul poate modela el însuși discursul în limba țintă. Profesorii pot beneficia astfel de asistența IA pentru a menține precizia și coerența în formularea feedback-ului.

Cu toate acestea, procedura implică unele limitări. Comentariile generate de IA pot deveni generice sau insuficient de adaptate profilurilor individuale de învățare ale elevilor. Schițele automatizate se pot concentra pe caracteristici ușor de detectat, precum gramatica sau utilizarea vocabularului, omițând în același timp aspecte precum calitatea argumentării sau creativitatea. Există, de asemenea, riscul ca tonul feedback-ului să devină impersonal dacă schița

generată de IA este utilizată fără adaptare sau cu o adaptare minimă. O altă preocupare este dependența excesivă. Dacă profesorii acceptă fără critică schițele generate de IA, procesul reflexiv de diagnosticare a nevoilor elevilor și de formulare a răspunsurilor valide din punct de vedere pedagogic se poate slăbi în timp.

Feedback-ul susținut de IA trebuie, prin urmare, să urmeze un flux de lucru clar definit. În primul rând, criteriile de feedback ar trebui articulate în mod explicit înainte de utilizarea IA. În al doilea rând, schița generată de IA ar trebui tratată ca un text provizoriu, urmată de editare cu analiză contextuală și personalizare. În al treilea rând, profesorii ar trebui să își păstreze responsabilitatea ca feedback-ul să rămână adecvat în contextul specific.

Feedback-ul susținut de IA consolidează astfel rolul profesorului, în loc să-l diminueze. Acesta funcționează ca un sprijin în faza cheie a procesului pedagogic.

Rolul IA	IA elaborează un feedback preliminar aliniat la rubrici, care trebuie revizuit înainte de a fi împărtășit elevilor.
Beneficii pedagogice	Reduce timpul petrecut pentru redactarea comentariilor repetitive. Consolidează coerența dintre obiective, instruire și evaluare. Sprijină utilizarea unui limbaj precis și consecvent în feedback.
Limitări	Feedback-ul poate să nu fie suficient de individualizat sau sensibil. Tinde să acorde prioritate gramaticii în detrimentul aspectelor comunicative mai profunde. Poate slăbi practicile de feedback reflexiv dacă este utilizat fără spirit critic.
Strategii pentru profesori	Definiți descriptorii de evaluare înainte de a genera schițe. Personalizați și contextualizați comentariile generate de IA. Păstrați controlul deplin asupra tonului și validității pedagogice.

**Instrumente
posibile de
utilizat**

**ChatGPT (utilizare în educație), Claude, MagicSchool AI,
SchoolAI**

Planificarea task-urilor de evaluare

Inteligența artificială poate sprijini acest proces, ajutând profesorii să genereze task-uri care corespund unor descriptori de competență și niveluri de competență clar definite. Este important de reținut că sarcinile generate de IA funcționează ca prototipuri preliminare care trebuie revizuite și adaptate de către profesor înainte de a fi utilizate în clasă.

IA poate ajuta la planificarea diferitelor tipuri de evaluări utilizate în mod obișnuit în învățământul școlar în predarea limbilor străine. Pentru testele de înțelegere a textului citit, profesorii pot utiliza instrumente precum ChatGPT sau Claude pentru a genera texte la un nivel specificat al CECR și pentru a propune automat întrebări cu răspunsuri multiple, cu răspuns scurt sau deschise. Pe platforme precum Twee, profesorii pot genera texte împreună cu exerciții de vocabular și sarcini de înțelegere aliniate la niveluri specifice. Pentru evaluarea ascultării, IA poate crea scenarii care pot fi apoi convertite în format audio folosind instrumente de transformare a textului în vorbire. Profesorii pot solicita, de exemplu, un dialog care simulează o întâlnire potrivită pentru elevii din ciclul gimnazial, urmat de întrebări care să evalueze înțelegerea. Pentru evaluarea scrierii, IA poate ajuta la proiectarea sarcinilor de scriere: un profesor poate solicita unui chatbot: „Generează o sarcină/task de scriere argumentativă de nivel B1, incluzând un scop comunicativ clar și un public țintă.” Sistemul poate propune apoi un scenariu de task, o limită de cuvinte și criteriile de evaluare. Acest lucru este deosebit de util atunci când se creează versiuni paralele de teste pentru subgrupuri, pentru a asigura echitatea. Eduaide.AI sau MagicSchool AI oferă generatoare de astfel de task-uri care permit profesorilor să introducă standarde și să producă automat sarcini de evaluare aliniate.

IA este, de asemenea, valoroasă pentru proiectarea evaluărilor formative în clasă, cum ar fi fișele de ieșire, testele de vocabular sau verificările gramaticale scurte. Instrumente precum QuestionWell pot transforma obiectivele de învățare în seturi de întrebări pentru teste. Acest lucru sporește eficiența atunci când profesorii au nevoie de mai multe variante de întrebări cu o structură consistentă.

Un avantaj major al proiectării evaluărilor asistate de IA îl reprezintă alinierea explicită la obiectivele de învățare și la rubricile de evaluare. Atunci când profesorii furnizează descriptori clari, IA poate genera sarcini care reflectă direct aceste obiective, consolidând transparența dintre procesul de predare și evaluare. De asemenea, IA facilitează diferențierea, de exemplu prin generarea aceleiași sarcini de comunicare la diferite niveluri de complexitate pentru clase cu elevi de niveluri de pregătire diferite.

Cu toate acestea, trebuie recunoscute și limitările. Sarcinile generate de IA pot să nu fie adecvate din punct de vedere contextual, să nu țină cont de sensibilitatea culturală sau să nu fie relevante pentru vârstă. Textele generate pot conține inexactități factuale sau caracteristici de discurs nenaturale. De asemenea, IA tinde să acorde prioritate formatelor ușor de structurat, cum ar fi întrebările cu răspunsuri multiple, care pot omite competența comunicativă vizibilă în lucrările elevului. Prin urmare, o revizuire atentă este esențială pentru a evita trecerea la o evaluare superficială a formelor lingvistice, în detrimentul comunicării semnificative.

Din aceste motive, sarcinile de evaluare generate de IA trebuie tratate ca prototipuri, mai degrabă decât ca instrumente finale.

Rolul IA

IA generează proiecte de sarcini de evaluare aliniate la obiectivele de învățare și la nivelurile de competență. Profesorii revizuiesc și adaptează aceste proiecte înainte de a le utiliza în clasă.

Beneficii pedagogice	Consolidează coerența dintre rezultatele învățării și criteriile de evaluare. Permite versiuni paralele ale sarcinilor și materiale adaptate nivelului. Reduce timpul de pregătire.
Limitări	Sarcinile pot să nu fie adecvate vârstei sau relevante din punct de vedere cultural. Pot pune un accent excesiv pe caracteristicile superficiale, în detrimentul competenței comunicative. Elementele generate pot conține erori factuale sau lingvistice.
Strategii pentru profesori	Tratați sarcinile generate de IA ca pe niște schițe, nu ca pe instrumente finale. Verificați acuratețea, echitatea, nivelul cognitiv și coerența rubricii.
Instrumente posibile	ChatGPT (edu use), Twee, MagicSchool AI, QuestionWell

Notarea asistată a lucrărilor elevilor

Notarea asistată se referă la utilizarea IA pentru a ajuta profesorii să coreleze lucrările elevilor cu rubricile, descriptorii sau criteriile de evaluare predefinite. IA nu ar trebui utilizată pentru a atribui note în mod autonom. În schimb, aceasta poate oferi informații analitice, de exemplu, corelând aspecte ale lucrărilor elevilor cu categoriile din rubrică sau rezumând punctele forte și punctele slabe în conformitate cu criteriile stabilite.

Notarea în învățământul școlar implică judecăți care depășesc simpla punctare mecanică. Ea necesită întotdeauna înțelegerea contextului și conștientizarea progresului elevilor. Notarea asistată de IA poate fi astfel considerată doar ca o asistență în organizarea dovezilor relevante privind modul în care performanța elevilor corespunde criteriilor alese.

Notarea asistată de IA poate implica încărcarea textelor anonimizate ale elevilor într-un sistem școlar securizat și solicitarea acestuia să analizeze modul în care lucrarea se aliniază cu categoriile de rubrici, cum ar fi îndeplinirea conținutului, organizarea, gama lingvistică, acuratețea sau eficacitatea comunicativă. De exemplu, Turnitin Feedback Studio permite profesorilor să utilizeze rubrici integrate pentru a sistematiza deciziile de notare și a rezuma modul în care anumite pasaje corespund unor criterii specifice. În mod similar, Gradescope (de la Turnitin) susține notarea bazată pe rubrici, permițând profesorilor să coreleze descriptori predefiniți cu segmente din lucrările elevilor și să mențină consecvența în notarea întregii clase.

În școlile care utilizează Google Workspace for Education, profesorii pot folosi Google Classroom împreună cu Gemini pentru a genera rezumate ale lucrărilor elevilor corelate cu descriptorii rubricii. ChatGPT cu licență Edu poate fi, de asemenea, utilizat pentru a produce rezumate analitice aliniate la rubrică, de exemplu: „Identificați care elemente ale acestui eseu îndeplinesc descriptorii rubricii de scriere B1 pentru organizare și varietatea vocabularului.” Aceste rezultate funcționează ca prezentări generale ale dovezilor, nu ca note.

Un avantaj cheie al notării asistate este transparența criteriilor. Prin corelarea explicită a performanței elevilor cu categoriile din rubrică, instrumentele de IA pot face raționamentul din spatele deciziilor de notare mai vizibil și mai ușor de urmărit. Acest lucru este deosebit de valoros în contexte în care mai mulți profesori evaluează clase paralele și caută consecvență.

Cu toate acestea, notarea rămâne o activitate normativă și dependentă de context. Sistemele de IA funcționează probabilistic și pot interpreta greșit intenția, creativitatea sau progresul în dezvoltare. Un argument convingător, dar neconvențional, de exemplu, s-ar putea să nu se alinieze perfect cu limbajul rubricii preprogramate. Există, de asemenea, riscul ca mapările generate de IA să fie percepute ca măsurători obiective, subminând judecata profesorului.

Considerațiile etice sunt deosebit de importante în procesul de notare. Notele influențează progresul, motivația și stima de sine a elevilor. Din acest motiv, politicile școlare ar trebui să definească în mod clar că IA poate sprijini acest proces, dar nu trebuie să atribuie note în mod autonom. Licențele de educație IA ar trebui să fie preferate în locul instrumentelor publice pentru a asigura conformitatea cu protecția datelor și claritatea în ceea ce privește utilizarea datelor.

Notarea asistată de IA, așa cum este descrisă mai sus, urmează un principiu clar: IA ajută la furnizarea de dovezi, dar profesorii își exercită judecata, verifică interpretările și iau în considerare întregul context al dezvoltării elevului.

Rolul IA	IA analizează munca elevilor și corelează dovezile cu descriptorii rubricilor sau criteriile de evaluare predefinite. Ea structurează punctele forte și punctele slabe, dar nu atribuie note finale.
Beneficii pedagogice	Face legătura dintre performanța elevilor și criteriile rubricii explicită și trasabilă. Sprijină notarea comparabilă între clase și profesori. Organizează dovezile în mod sistematic, reducând suprasolicitarea cognitivă.
Limitations	Nu poate surprinde pe deplin creativitatea, intenția sau progresul în dezvoltare. Există riscul de a se acorda o încredere excesivă corelărilor generate de IA.
Strategii pentru profesori	Păstrați responsabilitatea exclusivă pentru deciziile finale de notare. Revizuiți și validați alinierea rubricilor generate de IA. Utilizați instrumente cu licențe pentru educație și respectați politicile de protecție a datelor.
Instrumente posibile de utilizat	Turnitin Feedback Studio, Gradescope, Google Classroom with Gemini, ChatGPT Edu

5 Cunoștințe despre IA și evaluare critică

Când vine vorba de utilizarea IA, în orice sens, pentru un utilizator obișnuit, evaluarea critică este de o importanță capitală. Același lucru este valabil și pentru utilizarea oricărui tip de media sau tehnologie. Prima greșală pe care o fac mulți utilizatori de IA este că nu înțeleg ce este de fapt IA, folosind-o în același mod în care foloseau diferite motoare de căutare. Acest lucru îi face să creadă că IA există pentru a oferi răspunsuri la fapte, în loc să o vadă ca pe un model lingvistic. A doua greșală pe care o fac este aceea de a considera de la sine înțeles ceea ce le oferă IA ca răspunsuri la acele întrebări. La fel ca în multe cazuri anterioare, în era IA, dezvoltarea gândirii critice și a judecății joacă un rol crucial în înțelegerea mai profundă și utilizarea unui instrument cu care interacționăm zilnic în prezent.

În acest capitol, vom propune mai multe activități didactice, destinate atât profesorilor, cât și elevilor. Principalul obiectiv pe care dorim să îl atingem este acela de a prezenta aceste activități nu ca o soluție gata făcută, ci mai degrabă ca o abordare introductivă a modului în care IA poate fi percepută în cadrul experienței didactice. Elementul principal pe care îl vom promova aici este legat în principal de o abordare critică a subiectului, în special în relațiile profesor-IA-elev. Aceste sarcini vor impune atât elevilor, cât și profesorilor să abordeze IA cu o observație critică, o analiză mai profundă a muncii care trebuie depusă și, desigur, toate aceste activități ar trebui să servească doar ca un ghid, nu ca o regulă strictă.

Compararea textelor generate de IA cu cele produse de oameni

Una dintre cele mai presante probleme ale predării de astăzi se referă la posibilitatea ca elevii să folosească IA pentru a-și îndeplini sarcinile. De obicei, profesorii nu știu cum să verifice dacă elevii folosesc IA pentru a trișa și, adesea, nici măcar nu își dau seama dacă textele produse de elevi au fost generate de IA. Același lucru este valabil pentru toate tipurile de texte, știri,

bloguri, chiar și poezie sau literatură; ca oameni, adesea nu suntem pregătiți să recunoaștem diferența. De aceea este important ca atât elevii, cât și profesorii să se implice în astfel de activități didactice, care i-ar ajuta să înțeleagă cum funcționează modelele de IA predictive și să înțeleagă stilul de scriere al unui autor uman și al unui model de IA. Astfel de sarcini ar putea fi implementate în clasă în diferite moduri, ajutând elevii să înțeleagă, în primul rând, de ce este greșit și, în al doilea rând, mai ales în învățarea limbilor străine, de ce ar putea fi dăunător pentru progresul lor să folosească IA în acest fel.

Într-un exemplu, după antrenarea unei IA pentru a imita un stil autorial specific, elevii ar putea încerca să distingă fragmente umane autentice de imitații generate de IA, urmate de o reflecție asupra markerilor stilistici și a limitelor acestora. O astfel de activitate ar necesita ca profesorii să le prezinte elevilor un stil autorial specific și elementele sale cheie, pregătindu-i în același timp pentru o abordare critică în detectarea diferențelor fundamentale dintre ceea ce este un model IA imitat și un text creat de om. Acest exercițiu ar putea fi o introducere motivațională sau un curs întreg pe această temă, în funcție de dedicare și de necesitatea unei astfel de practici. Dacă ne imaginăm o oră de engleză ca limbă străină, în care se studiază Mark Twain sau Edgar Allan Poe, stilurile lor specifice de scriere sau stilurile specifice de scriere ale perioadelor lor istorice, IA poate încerca să păcălească elevii cu citate false sau chiar fragmente întregi din romane sau poezii inexistente, ca mijloc de exersare a abilităților de recunoaștere sau chiar a abilităților de gândire critică în ceea ce privește analiza literară.

Problema care ar putea apărea aici ține de antrenarea modelului de IA pentru a „suna” ca un anumit autor sau pentru a semăna prea mult cu acesta. Dacă se dovedește că citatele false sunt imposibil de distins de cele originale, elevii s-ar putea simți confuzi și incapabili să ducă sarcinile la bun sfârșit. Cu un echilibru adecvat, mai ales în cadrul exercițiilor practice, între citatele false și cele originale, putem, de asemenea, să îi motivăm pe elevi să abordeze cercetarea cu interes și curiozitate. Dacă exagerăm, am putea obține un efect negativ.

Pe de altă parte, elevii ar putea considera astfel de sarcini motivante pentru dezvoltarea propriului simț al stilului. Există posibilitatea ca, în unele cazuri, cum ar fi literatura, utilizarea IA să se dovedească a fi doar o tendință trecătoare, iar viitorii elevi să caute autenticitatea, în loc de o cale ușoară de ieșire. Cel puțin pentru acei studenți care doresc să-și perfecționeze abilitățile de scriere, IA ar putea fi folosită ca un profesor de stil bun. Aici, utilizarea unei abordări critice a textului în sine, sau mai degrabă învățarea modului în care un text este produs în diferite moduri, joacă un rol vital în scenariile posibile pe care profesorii le-ar putea dezvolta pentru studenții lor, dezvoltându-și propriul simț al stilului și abilitățile de scriere pe parcurs.

Rolul IA	Model de comparație: generarea de texte imitative
Beneficii pedagogice	Conștientizare critică: consolidarea gândirii critice și a analizei
Limitări	Confuzie și demotivare: dificultate în distingerea diferențelor stilistice
Strategii ale profesorului	Discuție reflexivă: Ghidarea și gestionarea echilibrului între textele autentice și cele generate de IA
Instrumente posibile de utilizat	Chat GPT, Gemini, Galaxy

Atribuirea surselor și detectarea halucinațiilor

Cercetarea a fost întotdeauna cea mai verificabilă activitate pe care elevii o pot întreprinde pentru a se asigura singuri ce este adevărat și ce putem crede sau

considera probabil a fi adevărat. Cercetarea poate fi, de asemenea, realizată în multe moduri, iar IA ne va deschide noi căi de a verifica unele dintre afirmațiile, ideile, gândurile sau practicile pe care alții ni le-ar putea prezenta. Învățarea modului de a desfășura o cercetare valoroasă este o muncă de durată și solicitantă, care dezvoltă mai multe abilități importante. Desfășurarea cercetării într-un mod tradițional necesită dedicare, perseverență, răbdare și o minte investigativă sau curioasă. De asemenea, promite o recompensă plăcută. La sfârșitul fiecărei cercetări, se ajunge la o concluzie, adevărul este descoperit și există un sentiment de împlinire.

Există astfel de activități prin care am putea, cu ajutorul IA, să ne angajăm în această călătorie investigativă a cercetării. Într-o oră de limbă străină, elevilor li s-ar putea da sarcina de a face diferența între referințe verificabile, neverificabile și inventate în textele generate de IA. Aceasta este o sarcină atât pentru profesori, cât și pentru elevi, deoarece pregătirea pentru această sarcină necesită, de asemenea, o doză de cercetare din partea profesorului. IA este acolo pentru a ajuta cu sursele pentru această sarcină, în timp ce elevii se angajează în cercetare, folosind o varietate de alte surse, pentru a verifica afirmațiile sau textele în întregime. Elevii își vor dezvolta abilitățile de cercetare și vor putea afla mai multe despre verificarea faptelor, afirmațiile false sau simplele halucinații ale IA, sau mai degrabă, vor învăța că IA se află încă în faza incipientă și că rezultatele sale nu sunt întotdeauna fiabile. O astfel de sarcină îi poate învăța pe elevi cum să-și apere o poziție folosind dovezi respectabile.

Avantajul pe care elevii îl pot obține din astfel de exerciții constă în aventura cercetării. Întregul proces poate fi prezentat ca o sarcină de proiect și poate fi realizat în câteva ore, până la câteva zile, în funcție de nivelul de dificultate. Elevii își pot dezvolta, de asemenea, abilitățile de lucru în echipă și cooperare, și pot descoperi pe cont propriu dificultatea de a produce dovezi valide pentru anumite afirmații. Acesta este, de asemenea, un exercițiu de gândire critică, deoarece se referă la recunoașterea erorilor logice, rafinează abilitățile de cercetare și îmbunătățește abilitățile de rezolvare a problemelor.

Cu toate acestea, dacă stabilim un nivel prea ridicat pentru elevi, aceștia ar putea considera sarcina extrem de dificilă. Furnizarea elevilor a unei halucinații generate de IA, care poate conține mai multe adevăruri și o cantitate de dezinformare, greu de descoperit prin mijloace obișnuite, se poate dovedi frustrantă pentru ei. De asemenea, ceea ce trebuie să aibă în vedere profesorii este că astfel de sarcini pot fi solicitante chiar și pentru ei când vine vorba de a distinge între ceea ce este adevăr verificabil și ceea ce ar putea fi o invenție a IA.

Pentru a face față acestor probleme, un educator cu experiență va efectua propriile cercetări în prealabil sau va stabili o sarcină cu care este deja familiarizat în detaliu și o va adapta la capacitățile elevilor săi, în funcție de vârsta acestora, de nivelul cunoștințelor anterioare sau de disponibilitatea lor de a efectua cercetarea pe cont propriu.

Rolul IA	Stimulent de cercetare: generarea de afirmații și referințe
Beneficii pedagogice	Competențe de cercetare: aprofundează competențele, abilitățile și aptitudinile de cercetare
Limitări	Volumul de sarcină: Necesită o analiză atentă a domeniului de aplicare și a abilităților elevilor
Strategii ale profesorului	Platforma adaptivă: evaluarea competențelor elevilor și gestionarea etapelor de cercetare
Instrumente posibile de utilizat	Chat GPT, Gemini, Galaxy

Detectarea calității argumentelor

Una dintre cele mai importante abilități în gândirea critică este argumentarea. Aceasta a fost menționată ca una dintre cele mai importante abilități în mediul de lucru al secolului XXI de către diverse surse și în numeroase analize. Similar cercetării generale, învățarea despre construirea, apărarea și producerea argumentelor este un proces de lungă durată și necesită ca elevii să fie capabili să treacă de la o poziție pur subiectivă la una mai generală, fără a permite ca aceasta să le afecteze sentimentele personale.

Dacă presupunem că elevii au stăpânit deja abilitățile argumentative de bază, introducerea IA în acest mod ar putea avea un caracter mai profund și mai semnificativ. Având în vedere că modelul de IA „sună” deja analitic, acesta poate fi utilizat pentru a produce chiar și seturi mari de argumente pe care elevii să le analizeze, și poate face acest lucru în câteva secunde. În acest sens, profesorii pot folosi IA în mod eficient în practica cu elevii pentru a-i învăța cum să construiască argumente, cum să le atace, să le apere sau să le analizeze. Totuși, acestea ar putea fi înțelese și ca sarcini de bază privind învățarea despre argumente. Dacă dorim să aprofundăm, s-ar putea crea un set de sarcini în care elevii să fie implicați în evaluarea argumentelor.

Principala utilitate a argumentării este îmbunătățirea gândirii critice și a unei abordări foarte practice privind *modul* de a gândi, mai degrabă decât *ce* să gândească. Acest lucru poate fi exersat la nivel de începători cu un set simplu de sarcini. Mergând dincolo de asta, trecând *la nivel meta*, se aliază raționamentului din spatele a ceea ce a fost folosit în cadrul argumentelor. Evaluarea argumentelor le oferă elevilor abilități de logică, de definire a problemelor sau punctelor cheie, precum și competențe retorice, toate importante pentru dezvoltarea generală a gândirii critice. De exemplu, elevilor li s-ar putea prezenta un set de întrebări și un set de răspunsuri și argumente furnizate care susțin afirmațiile. Atenția lor principală se poate îndrepta apoi către argumentele în sine. Profesorii pot folosi IA pentru a construi argumente solide și obiective, unde principala provocare constă în capacitatea umană de a

critica. Chiar dacă elevii știu cu ce se confruntă – le putem spune sau nu că argumentele au fost formulate cu ajutorul IA – există o nevoie umană inerentă de a găsi defecte sau de a observa puncte slabe în anumite afirmații, dacă nu chiar în toate.

Dacă împărțim sarcina în trei grupe principale, cum ar fi: 1. Coerența logică; 2. Utilizarea dovezilor și 3. Strategii retorice; elevii pot evalua cât de bine s-a bazat IA pe argumentele lor sau pe raționamentul pe care l-a furnizat. Elevii pot nota argumentele furnizate sau le pot grupa în anumite limite sau categorii. Indiferent de modul în care un profesor și-ar putea imagina că ar trebui să decurgă evaluarea elevilor, cel mai mare beneficiu al unei astfel de abordări ar fi dezvoltarea unei gândiri analitice și critice mai profunde în rândul elevilor.

Rolul IA	Generarea de argumente: Producerea de argumente structurate
Beneficii pedagogice	Raționament Meta: trecerea de la simpla analiză la o critică mai profundă
Limitări	Confuzie privind abstractizarea: cerințe mai ridicate cu evaluarea la nivel meta
Strategii ale profesorului	Evaluare analitică: analiza sistematică a argumentelor
Instrumente posibile de utilizat	Chat GPT, Gemini, Galaxy

Urmărirea traseului între prompt și rezultat

În contextul unuia dintre conceptele pedagogice contemporane, *alfabetizarea digitală critică* se conturează ca o idee conform căreia elevii din învățământul secundar, în special, ar trebui să adopte o abordare critică față de conținutul pe care îl primesc prin intermediul internetului. În acest cadru, profesorii ar trebui să pregătească elevii pentru un set complet de competențe legate de analiza, evaluarea și crearea de conținut digital, bazându-se în mare măsură pe înțelegerea modului în care funcționează și este modelat conținutul digital la care sunt expuși, precum și cui și ce servește și în ce scopuri – de la cele manipulative la cele pur consumiste și promoționale.

În etapa inițială de învățare despre IA, este important ca elevii să înțeleagă ce este un prompt; acesta este punctul cheie de definire de la care elevii pot porni pe calea către o înțelegere mai profundă a modului de a folosi IA în beneficiul lor. Acesta ar fi al doilea pas în orice tip de activitate în care dorim să integrăm IA în programa noastră de învățare. După ce aceste noțiuni de bază sunt acoperite, elevii ar putea adopta o poziție mai critică față de utilizarea prompturilor pentru a optimiza rezultatele. Odată ce elevii sunt pricepuți în utilizarea prompturilor și a modului în care acestea sunt folosite, s-ar putea face exercițiul invers, în care ar trebui să recreeze cum ar fi putut arăta promptul.

Pe scurt, elevilor li s-ar putea da un text generat în întregime de IA, dar, parcurgând o serie de sarcini diverse – de exemplu, analiza temei, a structurii, a tonului, a formatării etc. – elevii trebuie să facă câțiva pași înapoi și să-și dea seama cum ar suna promptul pentru un astfel de rezultat. Cu alte cuvinte, elevii nu ar trebui să scrie promptul pentru rezultat, ci să analizeze rezultatul pentru a ajunge la promptul original sau cât mai aproape de acesta. Parcurgând un cerc complet, de la învățarea modului de a scrie o solicitare până la identificarea solicitării care ar putea sta la baza unui text finalizat, elevii își schimbă perspectivele în diverse moduri. Utilizate și în teatru, psihologie, literatură sau

alte exerciții dialogice, aceste sarcini sunt folosite pentru ca elevii să-și schimbe punctele de vedere, să aibă perspective diferite și să se implice în roluri diferite în cadrul unui singur proces, pentru a cunoaște procesul în întregime.

Această abordare are câteva puncte forte notabile. Aceste sarcini promovează alfabetizarea digitală critică, elevii învățând că multe dintre rezultate nu sunt neutre sau obiective *in sine*, ci mai degrabă modelate într-o manieră apropiată de datele de intrare umane. Elevii trebuie să învețe că IA, în general, este încă proiectată și guvernată în mare măsură de datele de intrare umane și că există o mulțime de prejudecăți în rezultatele generate de IA. În plus, elevii sunt implicați în citirea atentă și învățarea detaliilor, ceea ce le consolidează abilitățile analitice, în timp ce atenția lor se concentrează asupra tonului textului, a temelor sale sau a structurii, în funcție de punctele cheie pe care profesorii le-au dat să le rezolve. Având în vedere că aproape niciodată nu vor ajunge la promptul original în detaliu, libertatea lor creativă de exprimare ar trebui încurajată, iar atâta timp cât elementele principale sunt îndeplinite, sarcina poate fi realizată cu succes.

Cu siguranță, putem întâmpina unele limitări aici. Profesorii trebuie să fie conștienți de faptul că elevii ar putea să-și supraestimeze capacitatea de a recrea promptul original. Profesorii trebuie să se asigure că le spun elevilor că promptul lor nu trebuie să fie complet identic cu cel original. De asemenea, trebuie să-i pregătim pe elevi pentru faptul că sarcina lor nu constă doar în recrearea promptului original, ci în învățarea modului mai profund în care funcționează IA. Dacă înțeleg greșit sarcina, procesul de învățare s-ar putea să nu aibă loc niciodată. De asemenea, trebuie să ne asigurăm că elevii sunt familiarizați cu noțiunile de bază ale înțelegerii prompturilor și cu aspectele cheie, înainte de a trece la această sarcină mai avansată. Obiectivul nostru principal aici nu este de a găsi promptul original, ci de a învăța despre proces dintr-o perspectivă diferită, pentru a înțelege mai bine procesul în ansamblu.

Rolul IA	Rezultatul generat: utilizarea rezultatului pentru analiza inversă
Beneficii pedagogice	Alfabetizare digitală critică: recunoașterea funcțiilor IA și a sensului său mai profund
Limitări	Neînțelegerea conceptului: analiza procesului, nu reconstrucția
Strategii ale profesorului	Schimbare de perspectivă: înțelegere orientată spre proces și îndrumare a rolurilor
Instrumente posibile de utilizat	Chat GPT, Gemini, Galaxy

Bibliografie

Dezvoltarea de conținut asistată de IA

Predarea limbilor străine bazată pe sarcini

Ellis, R. (2003). *Predarea limbilor străine bazată pe sarcini*. Oxford University Press.

https://alad.enallt.unam.mx/modulo7/unidad1/documentos/CLT_EllisTBLT.pdf

Învățarea limbilor străine asistată de calculator: diversitate în cercetare și practică

Fotos, S., & Browne, C. (2004). *Învățarea limbilor străine asistată de calculator: Diversitate în cercetare și practică*. TESOL.

https://www.researchgate.net/publication/298050997_Computer-Assisted_language_learning_Diversity_in_research_and_practice

Inteligența artificială în educația lingvistică

Luckin, R., Holmes, W., Griffiths, M., & Forcier, L. B. (2016). *Inteligența artificială în educație: promisiuni și implicații pentru predare și învățare*. Pearson.

https://www.researchgate.net/publication/332180327_Artificial_Intelligence_in_Education_Promise_and_Implications_for_Teaching_and_Learning

Învățarea limbilor străine cu ajutorul tehnologiei

Chappelle, C. A., & Sauro, S. (2017). *Manualul tehnologiei și predării și învățării unei a doua limbi*. Wiley.

https://www.researchgate.net/publication/344819461_The_Handbook_of_Technology_and_Second_Language_Teaching_and_Learning

Practică și interacțiune

AbuSahyon, A. S. E., Alzyoud, A., Alshorman, O., & Al-Absi, B. (2023).

Tehnologia bazată pe IA și chatbot-urile ca instrumente pentru îmbunătățirea învățării limbii engleze în contextul achiziției unei limbi străine: un studiu de sinteză. *International Journal of Membrane Science and Technology*, 10(1), 1209–1223.

<https://doi.org/10.15379/ijmst.v10i1.2829>

Chiu, T. K., Moorhouse, B. L., Chai, C. S., & Sanusi, I. T. (2023). ChatGPT și IA generativă în educație: oportunități și provocări din perspectivă pedagogică. *Frontiers in Education*, 8, 1242407. <https://doi.org/10.3389/feduc.2023.1242407>

Kessler, G. (2023). Tehnologii emergente: lustruirea oglinzilor practicii noastre cu ajutorul IA. *Language Learning & Technology*, 27(1), 1–11. <http://hdl.handle.net/10125/73495>

Moorhouse, B. L., & Wong, K. M. (2022). Adaptarea la noua normalitate: utilizarea tehnologiei pentru a facilita învățarea și predarea limbilor străine. *The Journal of Asia TEFL*, 19(2), 524–533. <http://dx.doi.org/10.18823/asiatefl.2022.19.2.10.524>

UNESCO. (2023). *Ghid privind IA generativă în educație și cercetare*. Editura UNESCO. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693>

Personalizare și accesibilitate

Alzyoud, A. Tehnologia bazată pe IA și chatbot-urile ca instrumente pentru îmbunătățirea învățării limbii engleze în contextul achiziției unei a doua limbi: un studiu de sinteză. *International Journal of Membrane Science and Technology*. <https://doi.org/10.15379/IJMST.V10I1.2829>

Woo, J. H., & Choi, H. (2021). *Analiză sistematică a instrumentelor de învățare a limbilor străine bazate pe IA*. arXiv. <https://doi.org/10.48550/ARXIV.2111.04455>

Portnoff, L., Gustafson, E., Rollinson, J., & Bicknell, K. (2021). *Metode de evaluare a învățării limbilor străine la scară largă: Studiu de caz Duolingo*. <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED615620.pdf>

AbuSahyon, A. S. E., Alzyoud, A., Alshorman, O., & Al-Absi, B. (2023). Tehnologia bazată pe IA și chatbot-urile ca instrumente pentru îmbunătățirea învățării limbii engleze în contextul achiziției unei a doua limbi: un studiu de sinteză. *International Journal of Membrane Science and Technology*, 10(1), 1209–1223. <https://doi.org/10.15379/ijmst.v10i1.2829>

Feedback și evaluare

Perkins, M., Roe, J., & Furze, L. (28 februarie 2025). Scala de evaluare AI: un cadru practic pentru educatorii TESOL în era ChatGPT. TESOL Connections, Asociația Internațională TESOL.

<https://www.tesol.org/the-ai-assessment-scale-a-practical-framework-for-tesol-educators-in-the-age-of-chatgpt/>

EFL Cafe. (15 ianuarie 2026). Dincolo de verificatorii gramaticali: utilizarea IA pentru feedback autentic privind scrierea.

<https://eflcafe.net/beyond-grammar-checkers-using-ai-for-authentic-writing-feedback/>

AI for ESL. (26 noiembrie 2025). Cum să utilizați Eduaide.AI în sala de clasă ESL (ghid 2025).

<https://www.aiforesl.com/blog/eduaide-ai-guide-esl-teachers/>

Comisia Europeană. (2024). Linii directoare etice privind utilizarea inteligenței artificiale și a datelor în predare și învățare pentru educatori. Spațiul european al educației.

<https://education.ec.europa.eu/document/guidelines-on-the-ethical-use-of-artificial-intelligence-and-data-in-teaching-and-learning-for-educators>

Alfabetizarea în domeniul IA și evaluarea critică

Jessica Zacher Pandya, Raúl Alberto Mora, Jennifer Helen Alford, Noah Asher Golden, Roberto Santiago de Roock (2021). Manualul competențelor digitale critice. <https://doi.org/10.4324/9781003023425>

Melisa, R., Ashadi, A., Triastuti, A., Hidayati, S., Salido, A., Ero, P. E. L., Marlina, C., Zefrin., & Fuad, Z. A. (2025). Gândirea critică în era IA: O revizuire sistematică a efectelor IA asupra învățământului superior. Procesul educațional: Revistă internațională, 14, e2025031. <https://doi.org/10.22521/edupij.2025.14.31>

Hao-Ping (Hank) Lee, Advait Sarkar, Lev Tankelevitch, Ian Drosos, Sean Rintel, Richard Banks și Nicholas Wilson. 2025. Impactul IA generative asupra gândirii critice: reduceri auto-raportate ale efortului cognitiv și efecte asupra încrederii dintr-un sondaj realizat în rândul lucrătorilor din domeniul cunoașterii. În cadrul Conferinței CHI privind factorii umani în sistemele informatice (CHI '25), 26 aprilie–1 mai 2025, Yokohama, Japonia. ACM, New York, NY, SUA, 23 de pagini. <https://doi.org/10.1145/3706598.3713778>

Acest model pedagogic, care prezintă o tipologie a activităților de predare a limbilor străine asistate de IA, reprezintă al doilea rezultat intelectual al proiectului european **AIDED**, bazându-se pe concluziile inițiale ale cercetării legate de utilizarea IA în predarea și învățarea limbilor străine.

AIDED este un parteneriat de cooperare Erasmus+ în domeniul educației școlare, implementat prin colaborarea următoarelor organizații partenere:

[Centrum Edukacyjne EST, Poland](#)

[Bridge Language Study House, Romania](#)

[Srednja skola Dalj, Croatia](#)

[LogoPsyCom, Belgium](#)

[Valga Gümnaasium, Estonia](#)

